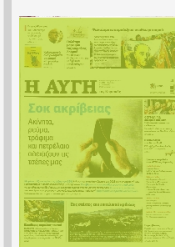

ΒαΤρsjfOf Καλοκαιρινά Προτάσεις βιβλίων για τις διακοπές

Media: ΑΥΓΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ **Page:** 1,19,34-35 **Published at:** 06-08-2023
Author: **Surface:** 2216.65 cm² **Circulation:** 2470
Subjects:

**Καλοκαιρινά
αναγνώσματα
για μικρά
και μεγάλα
παιδιά**

σελίδες 34-35

**Προτάσεις
βιβλίων για
τις διακοπές**

**Καλοκαιρινά
αναγνώσματα για μικρά
και μεγάλα παιδιά**

Καλοκαιρινά αναγνώσματα για μικρά και μεγάλα παιδιά

Η επαφή με εικόνες που τα «ταξιδεύουν», τα μηνύματα που δίνουν αφορμή για συζητήσεις, τα παιχνίδια, η δραματοποίηση ή άλλες δραστηριότητες στις οποίες μπορούν να οδηγήσουν, βοηθούν τα παιδιά να συνειδητοποιήσουν ότι η ανάγνωση δεν είναι καταναγκαστικό έργο αλλά μοναδική εμπειρία

Της
ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΖΑΜΑΡΙΑ

Οι καλοκαιρινές διακοπές αποτελούν μια πρώτης τάξης ευκαιρία για να προσεγγίσουν τα παιδιά τη λογοτεχνία και τα βιβλία με μια άλλη οπτική. Η θεματολογία που άπτεται των ενδιαφερόντων τους, η επαφή με εικόνες που τα «ταξιδεύουν», τα μηνύματα που δίνουν αφορμή για συζητήσεις με φίλους και γονείς, τα παιχνίδια, η δραματοποίηση ή άλλες δραστηριότητες στις οποίες μπορούν να οδηγήσουν, βοηθούν τα παιδιά να επαναπροσδιορίσουν τη σχέση τους με το βιβλίο. Να συνειδητοποιήσουν ότι η ανάγνωση δεν είναι καταναγκαστικό έργο αλλά μοναδική εμπειρία.

Τα επετειακά

«Ευ-πο; Λυ-πο;» είναι η συνηθισμένη ερώτηση που ανταλλάσσουν μεταξύ τους η Μέλια και η Μυρτώ λίγο πριν κοιμηθούν.

Δυο μικρές αδερφές, που ζουν σ' ένα νησί του Αιγαίου, ακούνε τον παππού τους να τους μιλάει ώρες ατέλειωτες για τους «αρχαίους» του, ανυπομονούν να ανταμώσουν με τους φίλους και τις φίλες τους και περιμένουν πώς και πώς να ακούσουν τις ιστορίες για «Το καπλάνι της Βιτρίνας» (Μεταίχμιο), ενός βαλοσαμωμένου τήρη που τα μάτια του αλλάζουν χρώμα όταν αλλάζει η διάθεσή του. Είναι Αύγουστος του 1936 και η παρέα των παιδιών θα έρθει αντιμέτωπη με γεγονότα που σημάδεψαν τον τόπο. Ένα έργο της Άλκης Ζέη, σταθμός στην ελληνική παιδική λογοτεχνία, μιας και είναι το πρώτο ίσως παιδικό βιβλίο με πολιτικές αναφορές για τη δικτατορία του Ιωάννη Μεταξά.

Το 2019, λίγους μήνες πριν τον θάνατό της, η Ζέη θα συστήσει στα παιδιά τον Ίκαρο Λαμπρίδη, κάτοικο Παγκρατίου. Μένει με τη θεία του, Ελένη - Ιοκάστη Καποδίστρια, και το Αγόρι, τον αγαπημένο της παππάλο. Είναι δέκα χρονών. Και είναι «Ένα

παιδί από το πουθενά» (Μεταίχμιο). Στο βιβλίο θίγονται όλα εκείνα τα προβλήματα με τα οποία έρχεται αντιμέτωπο ένα παιδί σήμερα, από τη μοναξιά και την αναζήτηση ταυτότητας ως την οικονομική κρίση και τον σχολικό εκφοβισμό.

Στην Αίγινα, μια παρέα παιδιών καλούνται να λύσουν το μυστήριο που συνδέεται με έναν Γερμανό ασθενή, που κατά τη διάρκεια του πολέμου έκλεψε από την οικογένεια Χαλδαίου χρυσές λίρες. «Ο θησαυρός της Βαγίας» (Πατάκης), της Ζωρζ Σαρή, σαν ένα παιχνίδι κρυμμένου θησαυρού, γίνεται η αφορμή να γνωρίσουν τα παιδιά τις μέρες της Γερμανικής Κατοχής. Το βιβλίο κυκλοφορεί και σε μορφή graphic novel, που το καθιστά ακόμα πιο προσίτο στους νεαρούς αναγνώστες.

«Τα γενέθλια» (Πατάκης) είναι μέρα χαράς και γιορτής για κάθε παιδί. Εκτός αν είσαι η Άννα και αντί για χαρούμενα τραγούδια το ραδιόφωνο εκείνη την ημέρα

παίζει στρατιωτικά εμβατήρια. 21η Απριλίου 1967 και η Ζωρζ Σαρή, μέσα από το εφηβικό βλέμμα της ηρωίδας, θα μιλήσει για την σύγχρονη Ιστορία και τα δεινά της δικτατορίας. Η Άννα θα ωριμάσει και θα αμφισβητήσει όχι μόνο το καθεστώς αλλά και τους γονείς της. Γιατί αυτό κάνουν οι έφηβοι. Αμφισβητούν, ονειρεύονται, αγωνίζονται...

Τα κλασικά

«Σκοτώστε όσες κίτσες θέλετε, αλλά να θυμάστε ότι είναι αμαρτία να σκοτώνετε τα κοτσούφια» είναι η συμβουλή του Άπτικους Φιντς στα παιδιά του, τη Σκάουτ και τον Τζερ. Η Χάρπερ Λι στο βραβευμένο με Πούλιτζερ «Όταν σκοτώνουν τα κοτσούφια» (Οξύ) γράφει μια συγκινητική ιστορία για την αθωότητα, την αδικία, την υποκρισία, τον πρωισμό, το φυλετικό ζήτημα και τη σκληρή πραγματικότητα στον αμερικανικό Νότο της δεκαετίας του 1930, που φωτίζει

με κιούμορ, ειλικρίνεια και μια γλυκιά νοσταλγική τρυφερότητα την πολυπλοκότητα της ανθρώπινης φύσης και το μεγαλείο της ανθρώπινης ψυχής. Σε μορφή graphic novel, για τα παιδιά της γενιάς της εικόνας.

Η «Πειθώ» της Jane Austen (Ψυχογιός) είναι μια ιστορία αγάπης και, ως γνωστόν, όλοι λατρεύουν να διαβάζουν τέτοιες ιστορίες. Στα δεκαεννιά της, η Ανν Έλιοτ συμμορφώθηκε με την επιθυμία των δικών της και ακύρωσε τον αρραβώνα της με τον αγαπημένο της Φρέντερικ Γουέντγουορθ. Χρόνια αργότερα, ο Γουέντγουορθ επιστρέφει και η Ανν συνειδητοποιεί ότι είναι ακόμη ερωτευμένη μαζί του. Μπορεί η αληθινή αγάπη να επιβιώσει ύστερα από έναν χωρισμό; Το βιβλίο αποτελεί μια εξαιρετική ευκαιρία για να κάνουν οι νεαροί αναγνώστες ένα άλμα στον χρόνο και να αναγνωρίσουν τα διαχρονικά μοτίβα γύρω από τα οποία περιστρέφεται η λογοτεχνία.

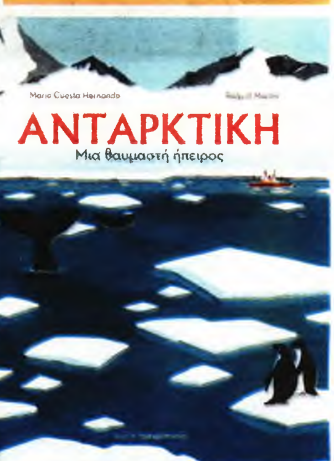
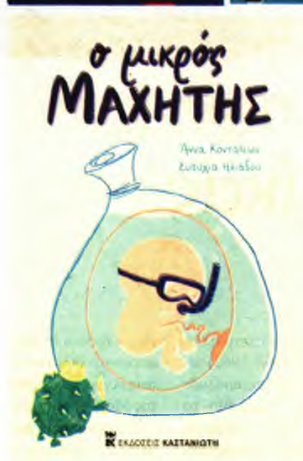
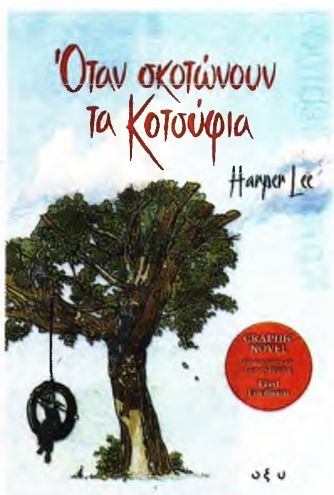
Οι «Βάτραχοι» (Σοκόλη) του Αριστοφάνη, σε θεατρική διασκευή της Ευγενίας Μαραγκού, φέρνουν τα παιδιά σε επαφή με ένα διαχρονικό κείμενο. Ο Αριστοφάνης γράφει τους «Βατράχους» στο τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου, που κράτησε κοντά τριάντα χρόνια, λίγους μήνες μετά την τελευταία στρατιωτική νίκη των Αθηναίων και αμέσως μετά την αναπάντεχη και βιαστική απόφαση να εκτελεστούν οι νικητές στρατιώτες. Μέσα στο κλίμα αυτό το έργο μιλάει διαρκώς για τον κίνδυνο της διμαγωγίας και την ανάγκη μιας πόλης να μπορεί να σκέφτεται και να αποφασίζει με πολιτική ψυχραιμία, ακόμα και σε περιόδους ακραίας κρίσης. Σκοιάζει τους διεφθαρμένους, φιλοχρήματους πολιτικούς, την τάση για δικόνοια και την επιπολαιότητα των αποφάσεων. Αλλά και τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η Τέχνη, ως υλικό κοινωνικής συνοχής.

Ο «Βασιλικός» (Σοκόλη) του Αντωνίου Μάτσει, σε θεατρική διασκευή της Δήμητρας Βαμβακάρη, είναι η ιστορία αγάπης του Φιλίππικα και της Γαρουφαλιάς, που ο αυστηρός πατέρας της αρνείται να τους επιτρέψει να παντρευτούν, γιατί ο γαμπρός είναι από τα «κατώτερα σπίτια», και πιστεύει ότι εποφθαλμιά την περιουσία της. Ο «Βασιλικός», το πρώτο κοινωνικό δράμα στη Νέα Ελλάδα, δεν είναι απλή ηθογραφία. Ο Μάτσεις δραματοποιεί τους κοινωνικούς αγώνες μεταξύ αριστοκρατών και ποπυλάων της Ζακύνθου. Εκτός από τη σύγκρουση δυο κόσμων, στο έργο αποτυπώνεται και η σύγκρουση που απορρέει από το χάσμα των γενεών. Η οικογενειοκρατία, η αδικία, οι κοινωνικές αντιθέσεις... θέματα διαχρονικά και επίκαιρα.

Της γνώσης

«Ο μικρός μαχητής» (Καστανιώτης) της Άνας Κοντολέων αφηγείται τη μεγάλη περιπέτεια της ανθρώπινης ζωής. Από το πρώτο κύταρο ως τη γέννηση, η Κοντολέων δημιουργεί ένα ιδιαίτερο βιβλίο που στις σελίδες του συναντιέται η φωνή του μικρού Έμμανου με την επιστημονική τεκμηρίωση. Ο ήρωας - έμβρυο, ακολουθώντας τις «αναμνήσεις» του, θα περιγράψει το περιπετειώδες ταξίδι του. Αλλόκοτα πλάσματα, τρομακτικά τέρατα, περίεργα φαινόμενα και ένα σωρό εμπόδια θα δυσκολέψουν το ταξίδι αυτό. Εκείνος, όμως, κόντρα σε κάθε δυσκολία, θα βγει νικητής στις τρεις μεγάλες μάχες που θα δώσει. Η συγγραφέας θέτει ένα πλήθος ζητημάτων στο βιβλίο της, από την εξωσωματική γονιμοποίηση ως την αναπηρία, δίνοντας (με τη συμβολή επιστημόνων) ένα πλήθος πληροφοριών με τρόπο που συνάδει με τις ηλικίες στις οποίες απευθύνεται. Χάρη στην εικονογράφηση της Ευτυχίας Ηλιάδου, το βιβλίο δίνει αφορμές για πολλές συζητήσεις για αυτό το κοινό ταξίδι μητέρας - εμβρύου στον δρόμο προς τη ζωή.

Η «Ανταρκτική» (Παπαδόπουλος) του M.C. Hernando είναι η ύπερος στον οποία έχει κα-

ταγραφεί η χαμηλότερη θερμοκρασία στον κόσμο (-93 βαθμούς), οι πάγοι έχουν πάχος μέχρι 4 χιλιόμετρα και οι ριπές του ανέμου φτάνουν τα 300 χλμ. / ώρα. Αποτελεί το παλαιότερο οικοσύστημα της γης. Σε μια εποχή που βιώνουμε τα επείγουσα της κλιματικής αλλαγής, το βιβλίο ταξιδεύει τα παιδιά στον Νότιο Πόλο και τους γνωρίζει τη δουλειά και τη ζωή των επιστημόνων στους εκεί ερευνητικούς σταθμούς, την ιστορία των πρώτων εξερευνητών, τα ζώα αλλά και... τα ηφαίστεια της περιοχής. Περιβάλλον, ιστορία, φύση, περιπέτεια και γνώσεις συνυπάρχουν στο βιβλίο. Και με αφορμή τη Συνθήκη της Ανταρκτικής αποτελεί μια εξαιρετική ευκαιρία να συζητήσουμε με τα παιδιά για τη στάση μας απέναντι

στο περιβάλλον και την ανάγκη δράσης για την προστασία του πλανήτη.

Της θάλασσας

«Η κίτρινη σημαδούρα» (Ηλιβατον) της Θεοδώρας Κατσιφή, σε εικονογράφηση Τριδας Σαμαρτζή, είναι ένα πολυθεματικό και πολυτροπικό βιβλίο. Η Βασιλού βλέπει τη σημαδούρα και θέλει να κολυμπήσει ως εκεί. Μόνη της. Η μαμά δεν την αφήνει. Είναι μικρή. Θα κουραστεί. Μα εκείνη, ανυπόμονη και πεισματάρα, είναι αποφασισμένη να πάει!

Στο βιβλίο η συγγραφέας θα θέσει μια πλειάδα θεμάτων. Από την ατελείωτη παιδική περιέργεια ως την ανάγκη του παιδιού να ξεπερνά τους φόβους

του αλλά και να κατανοεί τον κίνδυνο, από την αστείρευτη φαντασία και την ανάγκη του παιδιού για απαντήσεις ως τη γονεϊκότητα και την καθοριστική σημασία των ορίων. Κι επειδή δεν νοείται καλοκαίρι χωρίς παιχνίδι, το «Πρόσωπο, ζώο, πράγμα» (Πατάκης) των Απόστολου Πάππου και Μαρίας Μπιρμπιλί, με εικονογράφηση της Ράνιας Μακρογιάννη, είναι αυτό που θα φέρει κοντά μικρούς και μεγάλους. Ένα βιβλίο που σπίνει παιχνίδι με τη γλώσσα, καλλιεργώντας δεξιότητες όπως η συνδυαστική σκέψη, η φωνολογική εξάσκηση, η ζωγραφική. Ένα εναλλακτικό αλφαβητάρι που επιβεβαιώνει ότι η αγάπη για τη γλώσσα και -κατ'επίτασιν- για το καλό παιδικό βιβλίο καλλιεργείται από ανθρώπους που αγαπούν τα παιδιά.